

Themasessie B

Beleid en regelgeving voor energiebesparing in de bestaande woningvoorraad

Opzet themasessie

Inleiding

- **Henk Visscher** – Hgl. Woningkwaliteit en procesinnovatie, sectie Duurzame Woningkwaliteit OTB

Reflectie uit de wetenschap

- **Lorraine Murphy** – PhD Beleid en regelgeving voor energiebesparing in de bestaande woningvoorraad

Reflectanten uit de praktijk

- **Leo Brouwer** – Platform Energiebesparing Gebouwde Omgeving (PEGO)
- **Ruud van Workum** – Gemeente Schiedam

Uitdagende Doelstellingen

Europa (Energy Services Directive)

- Doel: 9% energiebesparing in 2016
- NL: 44% in de woningsector (MEZ, 2007, Hamilton, 2010)

Nationale doelen (Schoon en Zuinig)

In 2020 (vergeleken met 1990):

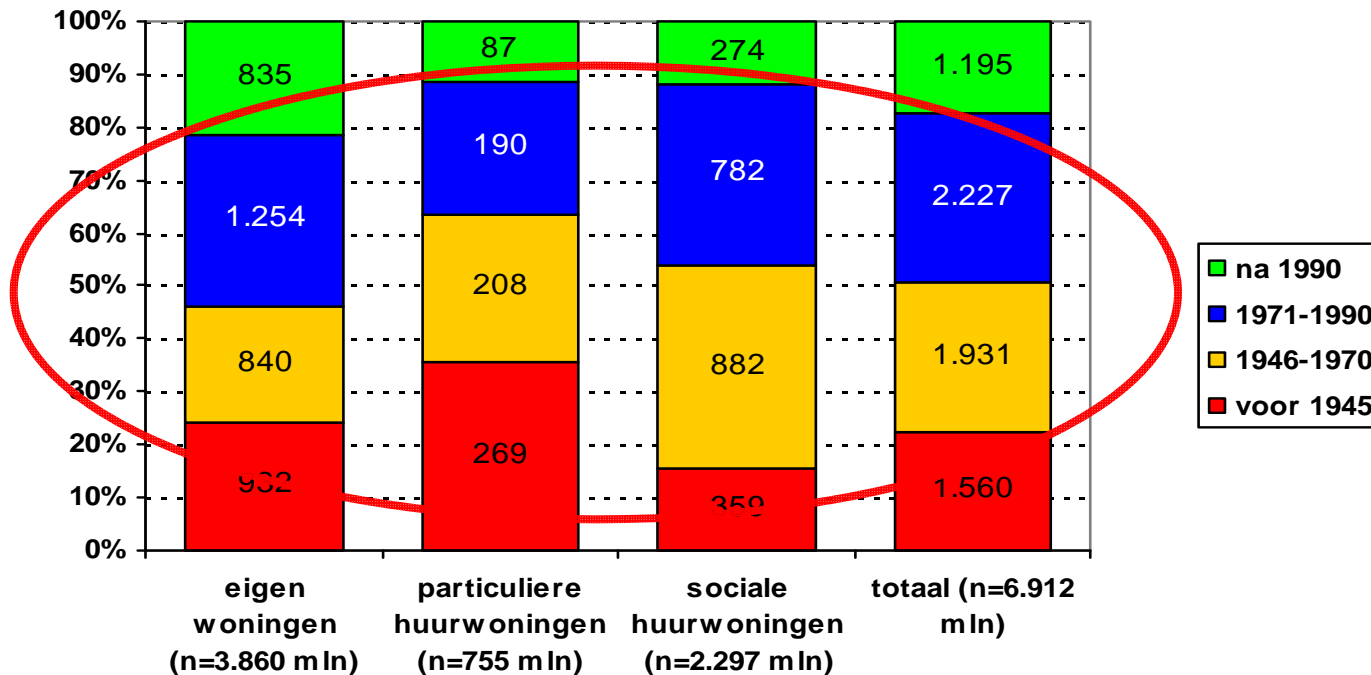
- 30 % minder uitstoot van broeikasgassen (CO₂)
- Energiebesparing van 1% naar 2% per jaar
- Duurzame energie van 2% naar 20%

Meer met Minder

- Woningvoorraad 20-30% energie efficiënter - 3.2 miljoen woningverbetering nodig bij 2020 (ECN, 2007)

Bestaande woningvoorraad

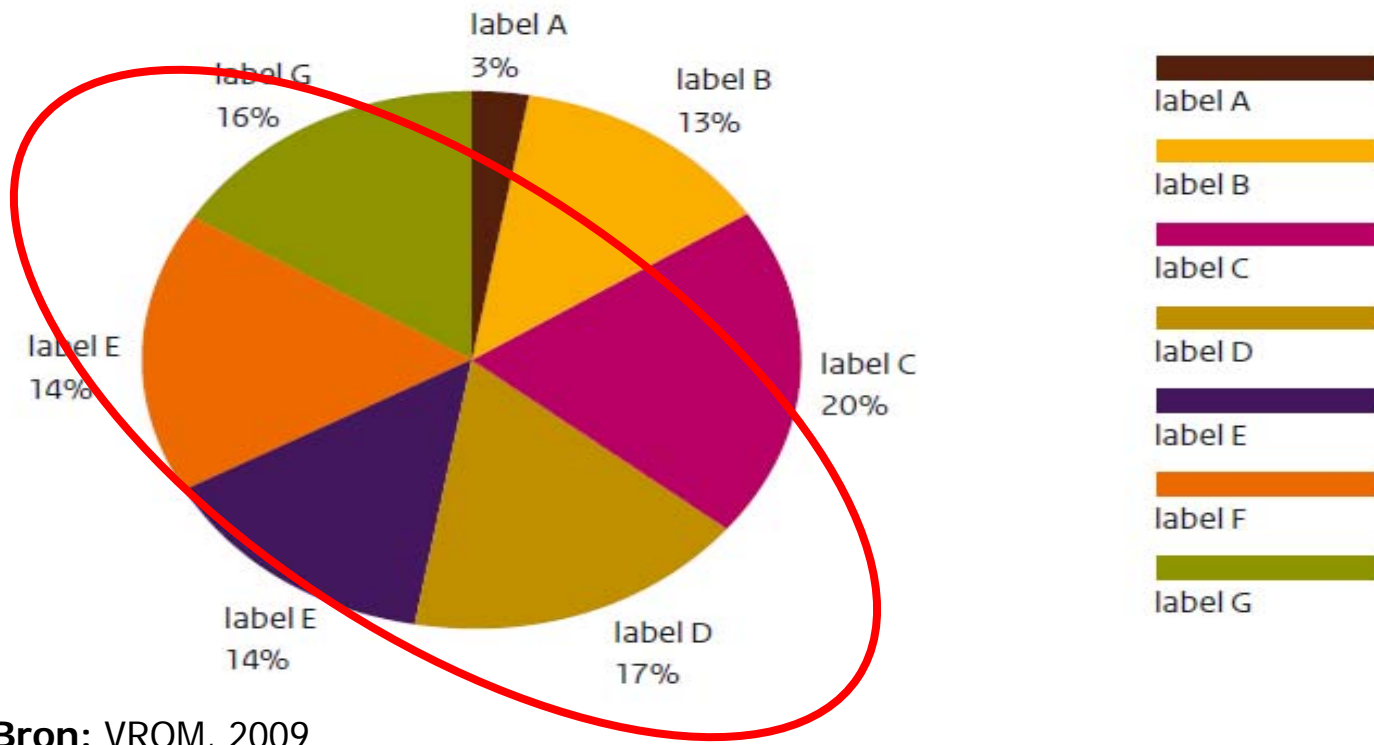
Meer dan 80% gebouwd voor de invoering van de EPC

Bron: Syswov

Bestaande woningvoorraad

Meer dan 80% lager dan Energielabel B

Bron: VROM, 2009

Reflectie op Nederlands Beleid

- Nationale doelstellingen voor duurzaamheid zijn grote uitdaging: krachtig en mogelijk pijnlijk beleid is vereist
(International Energy Agency, 2009)
- Om de doelstellingen te bereiken moeten bestaande instrumenten worden versterkt en moeten er nieuwe instrumenten worden ontwikkeld en getest
(Opstelten et al, 2007; VROM, 2007)

Beleidsinstrumenten

Theorie:

- Er is niet een allesomvattende oplossing voor alle beleidsdoelen – no 'silver bullet'
- Een set van elkaar aanvullende instrumenten is beter
- De 'iron fist en silk glove' moeten elkaar aanvullen
- Resultaten moeten meetbaar zijn

Nederland

- Financiële stimulansen: BTW-verlaging isolatie en verbouwingen, subsidie isolatieglas, MmM stimuleringspremie, subsidieregeling duurzame energie, subsidieregeling duurzame warmte, ...
- Informatieve instrumenten: EPA Maatwerkadvies, Energielastenverlager, Verwarmingswijzer, de Energie BespaarWijzer,
- Convenanten: Meer met Minder, Energiebesparing Corporatiesector
- Bouwregelgeving: Energielabel, Bouwbesluit (bij renovatie)

Nederland

Sterk

- Serie instrumenten gericht op verschillende stakeholders

Zwak

- Geen 'iron fist': beperkte bouwregelgeving voor bestaande woningen

Kansen

- Er wordt veel ervaring opgedaan met verschillende instrumenten en vele stakeholders worden betrokken

Bedreigingen

- Subsidies zijn kwetsbaar in economisch moeilijke tijden

Duitsland

Bouwregelgeving

Bij renovatie voldoen aan maximum U-waarden, of de gehele woning niet hoger dan 140% van de voorschriften voor nieuwbouw

'Zachte' lening van de Duitse Federale Bank

Aantrekkelijke lening voor huizen die op het niveau van 100% of 70% van het eisenniveau voor nieuwbouwwoningen worden gebouwd

Feed-in tarief

Open-einde regeling voor hoge vergoeding teruglevering duurzame energie

Duitsland

Sterk

- Totale renovaties worden ondersteund i.p.v. losse maatregelen

Zwak

- Per jaar worden 230.000 'zachte leningen' verstrekt. Dit is te weinig om het doel van 20 miljoen renovaties te realiseren

Kansen

- Hoge ambities voor bestaande woningvoorraad

Bedreigingen

- Financiële regelingen zijn kwetsbaar in economisch moeilijke tijden

Verenigd Koninkrijk

- Verplichtingen voor energiebedrijven om CO2 reductiedoelen te realiseren via witte certificaten systeem (CERT)
- Voor energiebedrijven met meer dan 50.000 klanten
- CO2-reductiescores zijn gekoppeld aan maatregelen zoals isolatie
- De kosten kunnen worden verrekend met de energierekening

Verenigd Koninkrijk

Sterk

- Gedeelde verantwoordelijkheden

Zwak

- Focus op losse maatregelen – gemiste kans voor totale renovaties

Kansen

- Partnerships tussen energiebedrijven, gemeenten en woningeigenaren

Bedreigingen

- Huishoudens blijven passief

Stellingen

1. Om energiebesparingsdoelstellingen in de woningvoorraad te realiseren, zijn **dwingende regelgeving** en ondersteunende **financieringsconstructies** noodzakelijk
2. **Beleid** voor bestaande woningen moet **vooral door gemeenten** worden vormgegeven. Zij moeten hier meer bevoegdheden en financiële ondersteuning voor krijgen
3. **Corporaties** zullen voldoende bijdragen aan de energiebesparingsdoelen als investeringen beter kunnen worden **verrekend in de huur** en **bewoners** meer kunnen worden **gedwongen mee te werken aan renovatie**
4. Het nut van **convenanten** is beperkt en ze **staan** een gedegen **lange termijn beleid** met harde doelen en middelen **in de weg**
5. Beleidsinstrumenten moeten worden gericht op de **reductie van het feitelijke energiegebruik** in plaats van op het verbeteren van de woning
6. Beleid en regelgeving voor het verbeteren van de energetische kwaliteit kan alleen werken als het wordt **gecombineerd met andere woningkwaliteitsaspecten** (comfort, vergroting, andere indeling, onderhoud aan de schil)

1.

Om energiebesparingsdoelstellingen in de woningvoorraad te realiseren, zijn **dwingende regelgeving** en ondersteunende **financieringsconstructies** noodzakelijk.

2.

Beleid voor bestaande woningen moet **vooral door gemeenten** worden vormgegeven.

Zij moeten hier meer bevoegdheden en financiële ondersteuning voor krijgen.

3.

Corporaties zullen voldoende bijdragen aan de energiebesparingsdoelen als investeringen beter kunnen worden **verrekend in de huur** en **bewoners** meer kunnen worden **gedwongen mee te werken aan renovatie**

4.

Het nut van **convenanten** is beperkt en ze **staan** een
gedegen **lange termijn beleid** met harde doelen en
middelen **in de weg**

5.

Beleidsinstrumenten moeten worden gericht op de
reductie van het feitelijke energiegebruik in
plaats van op het verbeteren van de woning

6.

Beleid en regelgeving voor het verbeteren van de energetische kwaliteit kan alleen werken als het wordt **gecombineerd met andere woningkwaliteitaspecten** (comfort, vergroting, andere indeling, onderhoud aan de schil)